

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/62/2022
Identifikačné číslo spisu: 4111011365
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:4111011365.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvinených X. P. a spol. pre obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného X. P. a obvineného C. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 1. júla 2021, sp. zn. 4To/40/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolania obvinených X. P. a C. S. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 29. marca 2021, sp.zn.21Tk/1/2019 uznal obvineného C. S. (ďalej tiež „obvinený v 1. rade“) a obvineného X. P. (ďalej tiež „obvinený v 2. rade“) za vinných z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že:

1./ dňa 07.07.2017 v presne nezistenom čase obvinený X. P., prezývaný „L.“ po predchádzajúcej vzájomnej konzumácii alkoholu s poškodenou W. I. prepravil poškodenú W. I., občianku A., narodenú XX.XX.XXXX z diskotéky v I. (A.), kde sa v uvedenej dobe spoznali, do hotelovej izby doposiaľ bližšie nezisteného hotela v nezistenom meste, nachádzajúcom sa neďaleko mesta S. (X. X.), kde sa už v tú dobu v hotelovej izbe nachádzali poškodená B. E. a obvinený C. S., prezývaný „T.“, tam zotrvali určitú dobu a neskôr poškodenú W. I. obvinení X. P. a C. S. priviezli osobným motorovým vozidlom tmavej farby zn. BMW bez bližšej špecifikácie do presne nezistenej uličky neďaleko K. v meste S. (X. X.), kde jej následne obaja prikázali vystúpiť z vozidla a vykonávať prostitúciu s tým, že ju skryte pozorovali v prípade, ak by chcela utiecť, pričom z takto vykonávanej prostitúcie z donútenia najmä obvineným X. P. poškodená W. I. zarobila 500,-Eur až 1.200,- Eur za noc, ktoré jej obvinený X. P. vzal, pričom keď odmietla vykonávať prostitúciu, tak jej podal obvinený X. P. formou nápoja drogy, ktoré ju obvinený X. P. bitkou donútil vypiť, poškodená W. I. bola niekoľkokrát kontrolovaná políciou Rakúskej republiky a jedenkrát bola aj zadržaná, pričom po jej prepustení ju obvinený X. P. zbil, touto bitkou utrpela zranenia,

po ktorých sa nevedela narovnať, mala bolesti v oblasti rebier, ošetrovanie jej bolo odopreté zo strany obvineného X. P. a poškodená W. I. musela pod takýmto nátlakom vykonávať prostitúciu až do dňa 12. septembra 2017, kedy bola za sprievodu polície Rakúskej republiky vyhostená z územia Rakúskej republiky, pričom vlakom pricestovala do mesta G. v A., tu ju už čakali obvinení X. P. a C. S., ktorí ju následne prepravili na neznáme miesto do obce Z., okres E. Y., S. X., kde jej obmedzili osobnú slobodu a uvádzali pravidelne do stavu bezbrannosti podávaním omamných a psychotropných látok, pričom presne nezisteného dňa v mesiaci december roku 2017 ju pod vplyvom drog prepravili vozidlom opäť do uvedeného bližšie nezisteného hotela v Rakúskej republike, hoci mala udelený zákaz vstupu na územie Rakúskej republiky, poškodená W. I. bola opäť donútená bitkami vykonávať prostitúciu, ale keďže bol zárobok z ňou vykonávanej prostitúcie nižší ako predtým, tak bola prepravená naspäť na neznáme miesto v obci Z., okres E. Y., z ktorého sa poškodenej po viacerých dňoch podarilo ujsť k poškodenej W. P., čím za uvedené obdobie obvinení X. P. a C. S. získali majetkový prospech zo sexuálneho vykorisťovania W. I. najmenej 30.000,-Eur až 40.000,-Eur,

2./ presne nezisteného dňa v roku 2017 obvinený X. P. prezývaný „L.“ po ponúknutí dobre platenej práce v zahraničí poškodenej B. E., nar. XX. XX. XXXX v E. Y., ju spolu s obvineným C. S. prezývaným „T.“ prepravili doposiaľ bližšie nezisteným osobným motorovým vozidlom z autobusovej stanice v meste K., okres E. Y., do doposiaľ bližšie nezisteného hotela v meste S. (X. X.), kde po určitom čase obvinený X. P. povedal poškodenej B. E., aby sa obliekla a následne ju previezol nestotožneným osobným motorovým vozidlom zelenej farby na ulicu neďaleko K. v meste S. (X. X.), kde prikázal poškodenej B. E. vystúpiť z vozidla a vykonávať prostitúciu, pričom z takto vykonávanej prostitúcie z donútenia obvineným X. P. poškodená B. E. zarobila až 600,- Eur za noc, ktoré jej obvinený X. P. vzal a keď odmietla vykonávať prostitúciu, tak jej podal obvinený X. P. formou nápoja drogy, ktoré ju obvinený X. P. donútil vypíť bitkou, opakovaným kričaním na poškodenú, že je „ku.va“ a musí robiť“ to čo jej povie, ako aj pod hrozbou vyhrážania sa, že keď ho nebude počúvať a robiť čo jej prikáže, tak môže spraviť niečo jej dcére, zároveň obvinený X. P. počas vykonávania prostitúcie obmedzil osobnú slobodu poškodenej B. E. tým spôsobom, že ju spolu aj s jej dcérou zamykal v izbe doposiaľ bližšie nezisteného hotela v meste S. (X. X.), poškodená B. E. musela vykonávať prostitúciu v doposiaľ presne nezistenom období počas roku 2017 až do dňa 20.08.2017, kedy bola za sprievodu polície Rakúskej republiky vyhostená, pričom vlakom pricestovala do mesta K., okres E. Y. k poškodenej W. P., za uvedené obdobie obvinený X. P. získal majetkový prospech zo sexuálneho vykorisťovania B. E. najmenej 20.000,- Eur,

3./ presne nezisteného dňa v mesiaci júl roku 2017 v K. na diskotéke si obvinený C. S. vyznaním lásky poškodenej W. P., nar. XX.XX.XXXX v E. Y. získal jej priazeň a nasledujúci deň ju pod zámienkou sprievodu prepravil doposiaľ bližšie nezisteným osobným motorovým vozidlom do mesta S. (X. X.), po príchode v čase medzi 20.00 hod. a 21.00 hod. do hotelovej izby s číslom 20 doposiaľ bližšie nezisteného hotela v meste S. (X. X.), ktorý sa nachádza neďaleko autobusovej a vlakovej stanice, kde sa už v hotelovej izbe nachádzali obvinený X. P. a poškodená W. I., následne obvinený C. S. poškodenej W. P. povedal, že má ísť vyskúšať „šľapať“, s čím poškodená W. P. nesúhlasila a tak jej obvinený C. S. rukou chytil líca a nasilu nalial do úst poškodenej W. P. vodu s bližšie nešpecifikovanou drogou bielej farby, po ktorej ho počúvla, následne obvinení C. S. a X. P. vozili poškodenú W. P. každý deň v týždni, v časoch od 22.00 hod. do 05.00 hod. doposiaľ bližšie nezisteným osobným motorovým vozidlom na ulicu, neďaleko K. v meste S. (X. X.), kde musela vykonávať prostitúciu s tým, že ju obvinení C. S. a X. P. skryte pozorovali v prípade, že by chcela utiecť, pričom z takto vykonávanej prostitúcie z donútenia najmä obvineným C. S. poškodená W. P. zarobila 500,- Eur až 800,-Eur za noc, ktoré jej vždy obvinení C. S. alebo X. P. vzali, a keď poškodená W. P. odmietala vykonávať prostitúciu, tak bola obvineným C. S. bitá, pričom uvedené trvalo do presne nezisteného dňa v mesiaci august roku 2017, keď obvinený C. S. prepravil poškodenú W. P. do E. Y., ktorej sa podarilo za pomoci vlastných síl ujsť z bližšie nezisteného osobného motorového vozidla, po tom čo ju obvinený C. S. nechal osamote, avšak obvinený C. S. neskôr vyhľadával poškodenú W. P. presne nezisteného dňa koncom mesiaca október roku 2017 na adrese E. X, K., okres E. Y., pričom obvinený C. S. pod hrozbou ublíženia synovi poškodenej W. P., ak s ním nepôjde, opäť prepravil do bližšie nezisteného hotela, ktorý sa tentokrát mal nachádzať neďaleko mesta S. (X. X.), poškodená W. P. opäť musela vykonávať prostitúciu v období od

presne nezisteného dňa v mesiaci október roku 2017 až do dňa 02. decembra 2017, kedy bola za sprievodu polície Rakúskej republiky vyhostená, pričom za uvedené obdobia obvinení X. P. a C. S. získali majetkový prospech zo sexuálneho vykorisťovania poškodenej W. P. najmenej 30.000,-Eur.

Okresný súd za to uložil obvinenému C. S. podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Súčasne okresný súd podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému C. S. uložil ochranný dohľad na 3 roky, počas ktorého je povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného zákona.

Obvinenému X. P. okresný súd uložil podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Súčasne okresný súd podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému v 2. rade uložil ochranný dohľad na 3 roky, počas ktorého je povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného zákona.

Proti rozsudku okresného súdu podali obvinení C. S. a X. P. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) rozhodol tak, že rozsudkom z 1. júla 2021, sp. zn. 4To/40/2021, zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste u oboch obvinených podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku a na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku krajský súd sám obvinenému C. S. podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, za zistenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň krajský súd nad obvineným v 1. rade uložil ochranný dohľad po dobu 3 rokov. Obvinenému X. P. podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, za zistenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a na výkon uloženého trestu zaradil obvineného v 2. rade do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Obvinenému v 2. rade krajský súd uložil ochranný dohľad na dobu 3 rokov.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podali obvinení v 1. a 2. rade prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Kanása dovolanie, a to z dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinený v 1. rade podal dovolanie aj prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca, a to z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Obvinení prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Kanása v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku predovšetkým namietali nesprávne hodnotenie dôkazov, pretože, podľa ich názoru, v konaní nemal byť vyprodukovaný žiaden priamy dôkaz jednoznačne preukazujúci spáchanie skutkov obvinenými. Spáchanie trestnej činnosti popreli a dôvodili, že nepopierajú, že poškodené vykonávali v Rakúsku prostitúciu, ale na tejto ich činnosti sa nezúčastňovali a ani nemali o nej žiadnu vedomosť. Poukazovali na dôkazy nimi predložené v základnom konaní a v rozpore so závermi súdov tvrdili, že tieto dôkazy im poskytujú alibi, respektíve majú preukazovať, že sa nemohli dopustiť skutkov právne kvalifikovaných ako pokračujúci trestný čin obchodovania s ľuďmi. Konkrétne poukázali obvinení na predložené správy o zdravotnom stave C. S., lekárske záznamy o pravidelnom vyšetrení detí poškodenej W. P. v období od 15. septembra 2017 do 21. novembra 2017 v K., lekárske správy o ošetrovaní X. P. dňa 23. novembra a 19. decembra 2017 v E. Y., doklady o jeho hospitalizácii od 16. novembra 2017 do 21. novembra 2017 vo Viedni, prepúšťaciu správu z hospitalizácie C. S. od 22. novembra 2017 do 27. novembra 2017 v E. Y., ktoré podľa obvinených svedčia o nemožnosti páchať skutky im kladené za vinu. Obvinený C. S. uvádzal, že od mesiaca júl do

mesiac december 2017 sa zdržiaval iba v Z., kde sa ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zúčastňoval života na dianí v obci a plnil aj funkciu cigánskeho vajdu. Podľa obvinených existuje v spise a výpovediach poškodených množstvo pochybností, ktoré svedčia v prospech obvinených, respektíve svedčia o tom, že ku skutkom nemohlo dôjsť tak, ako sú uvedené v rozhodnutiach súdov. Súd nesprávne ustálil aj výšku škody, o ktorú sa obvinení mali obohatiť prostitúciou poškodenej W. I., pretože s poukazom na jej výpoveď pred súdom, dĺžka doby vykonávania prostitúcie bola nesprávne ustálená. Obvinení ďalej dôvodili, že zdravotný stav obvineného C. S. a jeho fyzické proporcie mu neumožňovali cestovať a zdržiavať sa v Rakúsku. Rovnako im nie je jasné, na podklade ktorého dôkazu súdy ustálili, že poškodená bola obvinenými do X. „vyvezená“ dvakrát, ako aj doba, kedy sa mala v X. zdržiavať poškodená B. E.. Opätovne navrhli vykonať výsluch svedkyne W. S., ktorej výsluch krajský súd odmietol. Vymedzenie okamihu začatia páchania trestnej činnosti vo vzťahu ku skutku uvedenom v bode 2./ a 3./ ako „presne nezisteného dňa“ v roku 2017, respektíve v mesiaci júl 2017, obhajoba pokladá za „neurčité a zmätočné“ a obmedzujúce ich obhajobu.

Obvinení v 1. a 2. rade z vyššie uvedených dôvodov navrhli prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Kanása, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v ich neprospech a zrušil rozsudok krajského a okresného súdu.

K dovolaniu obvinených podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Kanása sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý navrhol, aby dovolací súd odmietol ich dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože námietky obvinených smerujú výlučne proti správnosti skutkových zistení, alebo proti hodnoteniu dôkazov a tieto tzv. skutkové námietky podľa názoru prokurátora nemôžu naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v 1. rade podal dovolanie aj prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca. V dovolaní poukázal na to, že v danej trestnej veci je rozpor medzi právnou kvalifikáciou skutkov im kladených za vinu, ktoré boli posúdené ako pokračujúci obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ale trest im bol uložený podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona. Daný rozpor medzi právnou kvalifikáciou skutkov a výrokom o treste (trest nebol uložený obvineným podľa § 179 ods. 4 Trestného zákona) možno podľa názoru obvineného vyriešiť len tak, že sa aj právna kvalifikácia skutku upraví (s poukazom na zásadu zákazu zmeny k horšiemu) na pokračujúci zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f) Trestného zákona. V dôsledku nesúlady právnej kvalifikácie skutku a výroku o treste, podľa názoru obvineného sú naplnené dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu obvinený v 1. rade navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona, zrušil rozsudok krajského súdu a prikázal tomuto súdu, aby trestnú vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného v 1. rade sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že sa stotožňuje s jeho námietkou, že výrok o vine nie je v súlade s výrokom o treste. Okresný súd totiž posúdil skutky obvinených ako obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, za ktoré obvineným uložil podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, čím sa dopustil nezákonnosti, ktorú napravil krajský súd tým, že zrušil výrok o treste a obvineným uložil podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov. Skutky obvinených boli podľa názoru prokurátora, správne právne posúdené v súlade s vykonaným dokazovaním ako obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, a preto sa prokurátor nestotožňuje s námietkou obvineného, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu skutkov. Okresný súd v danej veci pochybil pri ukladaní trestu a obvineným uložil podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, teda nad hranicu stanovenú zákonom v § 179 ods. 3 Trestného (nad 12 rokov trestu odňatia slobody). Uvedenú vadu však krajský súd, pri viazanosti zásadou zákazu zmeny k horšiemu z dôvodu absencie odvolania podaného prokurátorom, nemohol napraviť inak než uložením trestu podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona. V podstate z vyššie uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd odmietol

dovolanie obvineného v 1. rade podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K vyjadreniam prokurátora k dovolaniam sa obvinení ako ani ich obhajcovia do konania nariadeného neverejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, bližšie písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zároveň dospel k záveru, že podané dovolania obvinených je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Trestného poriadku, dôvody podľa ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť, bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - vid' primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011. Zároveň ale platí, že nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu naplňuje aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale iba také porušenie práva na obhajobu, ktoré najmä z hľadiska dopadov, následkov možno považovať za „zásadné“ porušenie práva na obhajobu.

Pokiaľ obvinený v 1. rade namietal, že v dôsledku nesúladu výroku o vine a výroku o treste malo byť zásadne porušené právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tak uvedenú argumentáciu v konaní proti už právoplatnému rozsudku nemôže obvinený použiť v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku, nakoľko mu bola známa už v pôvodnom, základnom trestnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Inak povedané, dovolacie konanie ako konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku proti už právoplatným rozhodnutiam v prípade dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku, nepripúšťa otváranie nových právnych otázok ak v základnom trestnom konaní tieto vady neboli nenamietané, respektíve neboli nimi argumentované.

Výnimka z podmienky predchádzajúceho namietania chyby v základnom trestnom konaní, prináleží v dovolacom konaní iba ministrom spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 179 ods. 3 písm. f) Trestného zákona, odňatím slobody na 7 až 12 rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Vyššie citovaný dovolací dôvod upravuje dva právne dôvody pre podanie dovolania, a to ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo ak bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon pre príslušný trestný čin nepripúšťa. V trestnej veci obvineného v 1. rade mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona. Trestný zákon vo svojej osobitnej časti v ustanovení § 179 ods. 3 Trestného zákona ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody v rozmedzí od 7 do 12 rokov trestu odňatia slobody. Trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov uložený obvinenému, tak je uložený v rozmedzí zákonom stanovenej trestnej sadzby s dolnou hranicou vo výmere 7 rokov a hornou hranicou vo výmere 12 rokov. V danej trestnej veci je nevyhnutné zdôrazniť, že k uloženiu trestu odňatia slobody obvinenému podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona, a to k jeho nezanedbateľnému prospechu, došlo na podklade uplatnenia zásady zákazu zmeny k horšiemu v neprospech obvineného, keďže v predmetnej trestnej veci prokurátor odvolanie nepodal. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku krajský súd pristúpil správne k zrušeniu rozsudku okresného súdu vo výroku o treste u obvineného v 1. rade, potom čo zistil, že okresný súd nesprávne vyhlásil (viď strana 13 rozsudku krajského súdu) uloženie trestu obvinenému podľa § 179 ods. 3 Trestného zákona (správne mal byť obvinenému ukladaný trest podľa prísnejšieho ustanovenia § 179 ods. 4 Trestného zákona v rozmedzí trestných sadzieb od 12 do 20 rokov trestu odňatia slobody). V danej veci je teda daný nesúlad medzi výrokom o jeho vine a výrokom o treste obvineného, avšak daný nesúlad je k prospechu obvineného. Ako to vyplýva z obsahu dovolania, obvinený v 1. rade podal dovolanie vo svoj prospech, a logicky nie vo svoj neprospech.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav a vyjadrený v tzv. skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov (viď napr. R 57/2007, R 47/2014-II, R 14/2015-III). Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Preto všetky námietky, ktorými obvinení v 1. a 2. rade napádali správnosť zisteného skutku a vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu alebo smerujúce proti hodnoteniu dôkazov, na podklade ktorých súdy v základnom konaní ustálili skutkový stav, sú v dovolacom konaní irelevantné a nemožno ich podriaďiť pod tento dovolací dôvod. To platí najmä pre námietky obvinených vznesených prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Kanása, ktorými obaja

obvinení popierali spáchanie skutkov a poukázali na dôkazy, ktoré podľa ich názoru majú hodnoverne preukazovať nemožnosť spáchania trestného činu obchodovania s ľuďmi alebo sa snažili spochybníť výšku prospechu, ktorý mali páchaním tejto trestnej činnosti dosiahnuť. Zároveň s ohľadom na vadu vytýkanú obhajcom JUDr. Jurajom Gavalcom dovolací súd konštatuje, že dovolacie konanie nie je ďalším odvolacím konaním. Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a/ až n/) Trestného poriadku v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, sú koncipované podstatne užšie. V posudzovanej trestnej veci súdy správne právne kvalifikovali skutky obvinených v 1. a 2. rade ako obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Prispôsobenie právnej kvalifikácie skutkov výroku o treste, ktorý sa stal záväzným ku prospechu obvineného v dôsledku pochybenia okresného súdu pri absencii odvolania prokurátora (viď strana 13 a 14 rozsudku krajského súdu) tak, ako sa toho domáhal obvinený v 1. rade nie je možné, nakoľko ustálená právna kvalifikácia skutkov obvinených je správna a zákonná.

Vzhľadom na to, že obvinení C. S. a X. P. skutočnosťami, ktoré uviedli v dovolaní zjavne nenaplnili žiadne dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí ich dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.